

Søknad om fritak i fag og/eller fritak for vurdering i fag	Gjelder fra:	12.08.2013
	Sist revidert:	03.07.2019

Fornavn og etternavn (med store bokstaver)	Klasse	Fødselsdato

Det vises til forskrift til Opplæringslova § 1-12. Fritak frå opplæring i kroppsøving, § 3-22. Fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål og § 3-23. Fritak frå vurdering med karakter i faget kroppsøving. Fritak for vurdering i 2. fremmedspråk. Se side 2 og 3 for orientering og utdrag fra forskriften/hjemmel.

Fritak for fag	
Fag	Når og hvor har du tatt faget tidligere?

Du **må** legge ved kopi av dokumentasjon (kompetansebevis, vitnemål o.l.) hvis du ikke har tatt opplæring ved en av de videregående skolene i Hedmark fylke.

Fritak for vurdering med karakter (skriftlig sidemål, kroppsøving, 2. fremmedspråk)	
Fag	Årsak
Skriftlig sidemål	
Kroppsøving	
2. fremmedspråk	

Du **må** legge ved dokumentasjon av nyere dato.

Dato	Underskrift elev
Dato	Underskrift foresatt(e) for elever under 18 år

Skjema legges i kurven «Inngående post» på kontoret for registrering i elevens utdanningsmappe.

REGLER OG KONSEKVENSER VED FRITAK FOR FAG / FRITAK FOR VURDERING MED KARAKTERER I FAG

For å få utstedt vitnemål/fagbrev må alle fag i utdanningen normalt være bestått, jf forskrift til opplæringslova § 3-42. Vitnemål i videregående opplæring og § 3-44. Unntak for elever og lærlingar frå vilkåra for å få vitnemål i yrkesfaglege utdanningsprogram.

Fritak for fag eller deler av fag – generell informasjon

- Fritak påvirker ikke retten til å få kompetansebevis eller vitnemål.
- Elever kan søke fritak for fag hvis eleven tidligere har bestått det samme faget eller bestått likeverdig eller mer omfattende opplæring.
- På kompetansebeviset eller vitnemålet vil det stå standpunktkarakteren og året faget ble gjennomført.
- Selv om eleven er fritatt for fag er eleven pliktig til å delta i tverrfaglige prosjekter/oppgaver der de aktuelle fagene inngår.

Forskrift til opplæringslova – utdrag

§ 1-12. Fritak frå opplæring i kroppsøving

Rektor kan etter søknad gi elevar i videregående opplæring fritak frå opplæring i kroppsøving. Eleven må leggje fram ei fråsegn frå lege som dokumenterer at opplæringa er til skade for eleven, og at tilpassa opplæring ikkje er mogleg, jf. § 3-23. Rektor si avgjerd er eit enkeltvedtak.

§ 3-22. Fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål

Elevar som har hatt rett til særskild språkopplæring på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 i videregående opplæring, kan få fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål. Det same gjeld elevar som på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 har mottatt opplæring på internasjonale skolar og utanlandske skolar etter læreplanen i grunnleggjande norsk for språklege minoritetar eller annan jamgod plan.

Når ein elev i grunnskolen og videregående opplæring får opplæring etter individuell opplæringsplan, avgjer foreldra eller eleven om eleven skal ha vurdering med karakter i skriftleg sidemål. Valretten gjeld berre dersom enkeltvedtaket om spesialundervisning omfattar skriftleg sidemål.

Elevar i heile grunnopplæringa, tidlegare elevar og privatistar i videregående opplæring har også rett til fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål dersom dei:

- a) på grunn av sjukdom, skade eller dysfunksjon som er diagnostisert av ein sakkunnig, har problem med å greie begge målformene*
- b) ikkje har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole*
- c) fylte vilkåra for fritak frå opplæring eller vurdering i skriftleg sidemål i grunnskolen, men på grunn av dokumentert saksbehandlingsfeil likevel ikkje fekk fritak.*

Berre den skolen eller fylkeskommunen som kan skrive ut vitnemål for den det gjeld, jf. § 3-42, kan gjere enkeltvedtak om fritak frå vurdering i skriftleg sidemål etter denne paragrafen.

Elevar som er fritakne frå vurdering med karakter etter denne paragrafen, skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Skoleeigaren skal stryke standpunktkarakter eller eksamenskarakter i skriftleg sidemål dersom en elev eller privatist som har fått innvilga fritak frå vurdering med karakter etter denne føreseigna, likevel har fått vurdering i skriftleg sidemål.

§ 3-23. Fritak frå vurdering med karakter i faget kroppsøving

Elevar som ikkje kan følgje opplæringa i kroppsøvingsfaget, skal få tilrettelagd opplæring så langt dette er mogleg for eleven. Elevar kan få fritak frå vurdering med karakter i faget når den tilrettelagde opplæringa eleven får ikkje kan vurderast med karakter. Avgjerda er eit enkeltvedtak. Fritekne elevar skal ha halvårsvurdering og anna undervegsvurdering utan karakter.

Fritak fra vurdering i 2. fremmedspråk, studieforberedende utdanningsprogram

Følgende kriterier må være oppfylt for at fritak kan vurderes:

1. Personen er elev i videregående opplæring – studieforberedende utdanningsprogram.
2. Personen er så sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker at individuell tilrettelegging ikke er tilstrekkelig for å sikre likeverdige opplæringsmuligheter.

Hjemmel for dispensasjon er forskrift til opplæringsloven § 23-1 og forskrift til friskoleloven § 3-38. Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til fylkesmannen sin myndighet etter forskrift til opplæringsloven § 23-1 og forskrift til friskoleloven § 3-38 til å dispensere i samsvar med vilkårene i denne instruksen.

Dispensasjon forutsetter at søker framlegger dokumentasjon som viser at de to vilkårene for dispensasjon anses å være oppfylt, jf. punkt 2. At søker «er så sterkt rammet av dysleksi eller spesifikke språkvansker at individuell tilrettelegging ikke er tilstrekkelig for å sikre likeverdige opplæringsmuligheter» må framgå av dokumentasjon fra henholdsvis pedagogisk-psykologisk tjeneste eller andre sakkyndige, samt elevens skole.